

**SALON
DJURHUUS**

MUNKERUPHUS

SAMTALE MED EN SAMLER

Sanne Flyvbjerg

Tolkning kan gøre kunst dårligere

Leif er ikke meget for akademiske tekster, når det kommer til kunsten. Da jeg spørger ham hvorfor, fortæller han, at han synes vi kunsthistorikere tit overfortolker det, som han mener, kunsten handler om. At der bliver lagt noget i værkerne, der ikke er der. Egentlig har han det også ambivalent med selv at fortolke på de værker, han ejer, men han kan ikke lade være. Og så må man jo sørge for at gøre opmærksom på, at man ikke ved, om kunstneren har tænkt det samme, fortæller han.

For Leif er kunst først og fremmest et aftryk af det liv, der bliver levet sideløbende med hans eget, og det er også derfor, han køber sine værker. Fordi de berører de allermest essentielle elementer her og nu. Fordi han kan genkende et eller andet, eller fordi det rører ham – ja, udfordrer ham. Døden og krigen. Sex og kærlighed. Skønhed og fordærv. Penge og magt. Sort kontra hvid, mand kontra kvinde, fattig kontra rig. Alle de spændinger, der styrer os som mennesker, og som vi ikke kan komme udenom i livet. Bare se på sådan en som Sven Dalsgaard, siger Leif, hans idékunst gør det helt tydeligt: Han har lavet 12 tavler med sine egne 12 bud. Alt det, kunstneren vil koge livet ned til, og hvoraf Leif ejer seks tavler: Penge. Himlen. Er. Jeg. Pik. Kusse. Alle ord skrevet med guldskrift på en sort baggrund, enkelt og omhyggeligt. De resterende seks tavler med titlerne: Jorden, Solen, Gud, Jesus, Elske og Amen, er på andre hænder.

Han er dybt, dybt koncentreret

Leif har et nært forhold til mange af sine værker, og han kan vende tilbage til dem

igen og igen. Vi har sat os sammen i hans stue, og kunsten pryder væggene fra gulv til loft. Over vinduet hænger en af Raymond Pettibons tegninger, der forestiller en baseballspiller, der venter på at slå til bolden. Han står klar med battet, anspændt, lårene dirrer under ham, og man aner, at bolden er på vej. Pres. Forventninger. Usikkerhed. Men med uhyre kontrol, påpeger Leif og læner sig lidt frem. Han misser med øjnene, snubler lidt over ordene, når de skal ud over læberne, effektivt. Man kan sagtens fornemme, at Pettibon overdriver: Baseballspillerens lår er overdrevent store, muskuløse og nærmest komiske. Men at han kan vise den koncentration, så jeg mærker den, dét er fantastisk, siger Leif.

Han melder sig simpelthen ud af samfundet

Leifs liv er fyldt med paragraffer. Regler og love, der skal overholdes. Noget af det, han holder af ved sit job som advokat, er friheden i at rådgive, at pege på hvad der er godt, og hvad der skidt – og så friheden til at sige fra. For det er ikke alt, der kan lade sig gøre. Man skal holde sig indenfor de rammer, der er sat.

I kunsten er næsten alt tilladt. Og alligevel forholder kunstnerne sig også til de konventioner og love, der er i samfundet. Nogle er morbidt kritiske, mens andre bruger humoren til at gøre kritikken forståelig. Sådan gør Pettibon, og sådan gør Jes Brinch, der også opponerer imod det samfund og kunstliv, han lever i. Han har for eksempel lavet værket *Udmeldelse Af Samfundet*, der består af en blanket, man kan udfylde, hvis man ønsker at sige sig fri for alt lige fra statsborgerskab, stemmeret og personnummer til tilslutningsmuligheder til gas, vand og kloakering. Samtidig melder man sig så ud af sine forpligtelser overfor for eksempel pantefoged, politi og skattevæsen. Og det kan man jo ikke, griner Leif, men man kan jo godt have lyst til det.

Sex er jo en naturlig del af livet

Der er mange ting, man ikke må. Ting, der er ilde set og ting, vi ikke taler om. Leif er ikke bornert, og det afspejles i hans kunstsamling. Vi kigger på et maleri af den amerikanske kunstner Chris Johanson, der forestiller en sort og en hvid mand, der har sex sammen. Og Leif har det ikke bare fremme, fordi det er blevet blåstemplet i diverse kunstbøger, siden han købte det. Johanson fylder i det hele taget meget i samlingen, fordi han med sin helt egen naive stil viser det aparte i at være menneske i dag. Han viser den moderne verden som Leif også ser den; et samfund, der bliver mere og mere modsætningsfyldt, og som bliver mere og mere polariseret imellem interesser. Folk har nok i sig selv, og de har travlt med at opfylde egne behov og for-

svare egen overbevisning. Johanson viser samfundets vrangside, ligesom mange andre af samlingens kunstnere, og værkerne viser de kampe, vi er tvunget til at kæmpe. Det er livet sat på spidsen, fortæller Leif.

Det er ulækkert at tænke på, men smukt at se på

At noget kan være grimt og smukt på samme tid kendetegner mange af værkerne i samlingen. I maleriet *Grey History* af den rumænske maler Adrian Ghenie ser vi en flok soldater i uniform, der befinder sig på en klippeafsats – og der er ingenting omkring dem. Det er et goldt, desillusioneret billede, gråt i gråt, præcis som stemningen i kølvandet på de østeuropæiske diktaturer.

Leif fortæller videre om Ghenie og maleriet *The Collector*, som er et af de værker, han ærgres sig allermest over, at han ikke fik købt. Galleriet, der stod for salget af værket, ville kun sælge til et museum. Det forestiller en korpulent mand i hvid jakke, der sidder i sit bibliotek, hvor der står kunst opad væggene. Han fortæller, at skildringen af denne mand får ham til at tænke på Hermann Göring, og at billedet dermed får en helt anden betydning og dimension. Efter Leifs mening kunne billedet lige så godt hedde *The Dictator* og være et symbol på undertrykkelsen og Rumæniens fortid. Og så er det fantastisk godt malet, siger han. Forføreligt at tænke på, men smukt at se på.

Jeg købte vildere for 20 år siden, fordi jeg selv var vildere

Der er mange sværvægttere i Leifs samling, men der er også mange kunstnere, som hans selv betegner som oversete. Jes Brinch. Peter Holst Henckel. Ikke desto mindre holder han mindst lige så meget af dem, og han har altid dyrket kunstnerne i vækstlaget. Han er dog blevet mere tilbageskuende med årene, siger han, og mere selektiv. Mere opmærksom på de kunstnere han ikke købte for 20 år siden, for eksempel Pettibon, Nuboyoshi Araki og flere andre.

Men han køber stadig med hjertet. Selv om abstrakt kunst ikke er i høj kurs for tiden, har han for nylig erhvervet sig et værk af den unge kunstner Mette Winckelmann, som han har kigget på i flere år. Vi trækker en linje til Poul Gernes, der i sin tid ikke var et oplagt bud i den kritiske del af kunstverdenen, men som Leif trods alt har købt flere værker af gennem årene. En kunstner, der dyrkede sin egen stil og var fuldkommen ligeglad med, at alle andre lavede kunst, der udelukkende forholdte sig kritisk til samfundet. Leif holder ganske enkelt af ham, fordi han synes, at det er godt. Dekorativt, ja, og hvorfor skal det være et problem? Og så er der det med signaturen. At man kigger på et værk og bare med sikkerhed ved, at

det er en Gernes. Ligesom Leif kan se på lang afstand, at det er Pettibon, der har tegnet baseballspilleren, der stadig står klar med battet over vinduet.

Selvfølgelig er der glæde ved at eje en ting

Leif kan godt glæde sig over kunst på museer, men glæden er alligevel meget større ved at have et værk på nært hold derhjemme. At kunne rykke rundt på værkerne og skabe nye oplevelser i sit hjem, at ligge i sin seng og nyde T. M. Davys mørklødede, mandlige *Reclining Nude* anno 2011 på sin væg i stedet for en fladskærm. At have kunsten helt inde under huden i hverdagen.

Og så er der selvfølgelig også jagten: Det at spotte noget spændende, noget nyt og måske noget lidt farligt. Det kan lidt sammenlignes med glæden ved at gå på loppemarked og finde guld. At lede efter kvalitet, opsøge den, finde den og kunne nyde den igen og igen derhjemme.

Vi sidder lidt uden at sige noget, kigger videre rundt på værkerne. Ken-tridges tegninger over Sydafrikas kontroversielle historie, Metinides' fotografier af dødsulykker, Martinez' nature morte i et kaktusmaleri og Chris Johansons billeder af menneskets indre monologer. Om livet og døden. Penge, magt og begær. I åbningen ind til stuen bag os er der monteret en rødmalet dør med et blad på langs, som stammer fra Gernes' udsmykning af Borgens Forlag i Valby.

Vi taler et øjeblik om umuligheden i at vide, hvor mange af samlingens værker der vil overleve som noget, der går over i historien. Troen på dem er der i hvert fald. Guderne må vide det, slutter han af, men de har i hvert fald levet for mig.